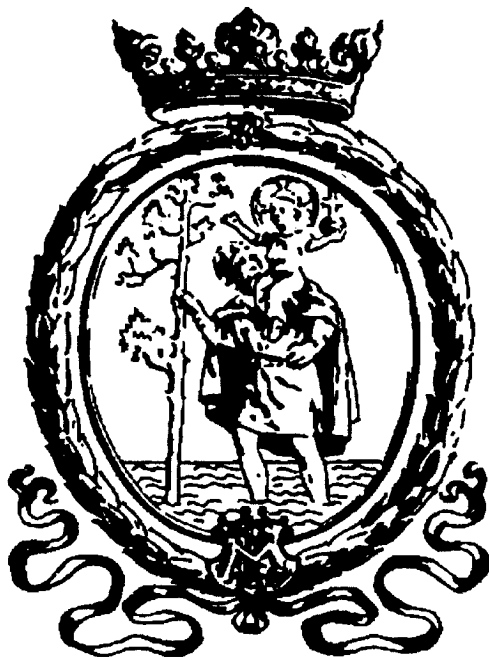

Egidijus BIČKAUSKAS: "Nenorėčiau, kad vadintumėte mane pasiuntiniu" - 1-5 NAUJOS KAINOS - 3 V. Sočevzinas. Leninas buvo mergaitė - 5

25 (38)
1991
LIEPA

VILNIAUS

LAIKRAŠTIS

MIESTUI IR PASAULIUI

AKIRATYJE

Egidijus BIČKAUSKAS

Mano padėtis gana dviprasmiška: viena vertus - esu AT deputatas ir dalyvauju formuojant valstybės politiką, kita - atstovauju Lietuvos vadovybę ir privalau vykdyti jos nurodymus - daugumos priimtas valstybinės politikos nuostatas. Bet jei kada šis prieštaravimas virstų neišsprendžiamu - norisi tikėti, kad to nebus - kažkurios funkcijos, greičiausiai atstovo, tekėtų atsisakyti.

- Dažnai tenka duoti interviu?

- Priklausomai nuo situacijos Lietuvoje. Kai ji paastrėja, žurnalistų atitinkamai daugiau. Šiaip jau vidutiniškai vieną kartą per dieną.

- Kitų buvusios TSRS respublikų pasiuntiniai tokie pat populiarūs, ar tiesiog Lietuvai daugiausia dėmesio?

- Manau, jog bene daugiausia. Tačiau nenorėčiau, kad vadintumėte mane pasiuntiniu. Būkime realistai - esu tik Lietuvos atstovas.

- Neįtarybinių instancijų ir užsienio diplomatų požiūris į Jus nuo pernykščio kovo nepasikeitė?

- Pasiuntinys esu tik populistine to žodžio prasme. O diplomatinės kategorijos sąvoka apimtą tam tikrą atributiką: valstybės pripažinimas, akreditacija, įgaliojimų pateikimas, santykiai tikrai per Užsienio reikalų ministeriją ir t.t. Visa tai dar bus. Kol kas aš esu nelabai apibrėžta figūra, kuri šiuo metu tenkina ir Tarybų Sąjungą, ir, man rodo, Lietuvą. O kad TSRS institucijų požiūris keičiasi - jokios abejonės. Kolegų iš Vakarų - taip pat.

- Tai tik moralinė parama, ar jau oficialūs dalykai?

- Netgi ir oficialūs. Santykiai tarp Lietuvos atstovų ir užsienio pasiuntinybių iš esmės lygiateisiški. Nors oficialiai diplomatiniam korpusui ir nepriklausau, esu kviečiamas į priėmimus, kuriuose dalyvauja kitų valstybių pasiuntiniai, keičiamas oficialiais raštais, atliekame tam tikras diplomatinės procedūras. Jei prisimintume pirmąsias mano darbo čia dienas prieš pusantų metų - skirtumas milžiniškas.

- Lietuvoje naujoji valdžia "filtravo" kone visas instancijas, masiškai keitė darbuotojus. Kokia šiuo aspektu situacija Lietuvos atstovybėje?

Nukelta į 5 psl.

MIESTO POLITIKA

MIESTUI SUNKU - NUO UBAGYSTĖS PRADEDAME

"1387 m. Jogaila suteikė Vilniaus miestui vokiečių arba Magdeburgo teisę. Ja miestui buvo suteikta savivalda, atskiras nuo bajorų teismas. Tačiau miestiečiai nebuvo atleisti nuo mokesčių ir nuo karo tarnybos. Ši privilegija padarė pradžią Lietuvos miestiečių luominei savivaldai atsirasti".

Lietuvos istorija, 1936 m.

Sostinė, nors ir kaip banaliai skambėtų, - valstybės centras. Beveik visur ir visada į tokius miestus suplaukdavo daug darbininkų ir intelektualų, klestėdavo kultūra ir kunkuliudavo politinis katilas...

Vilnius jokių privilegijų ir pirmumo teisių neturi. Dar daugiau: išgalėjus migracijos įstatymui (kai už kiekvieną atvykstantį reikia mokėti 21 tūkstantį rublių), miestorinktinės sąvoka gali tuoj visai nebeitekti prasmės. Anot Vyriausybės aparato savivaldybių skyriaus vedėjo pavaduotojo S. Krišpinovičiaus, mu-

nicipalinė valdžia turi nemažai teisių ir galimybių pati tvarkyti miesto gyvenimą, bet kartais spręsti daugelį klausimų nepriklausomai nuo aukščiausiosios valdžios sunku.

"Su įstatymu, kuriame numatyta šalinti visus nepaklusnius miestų merus, tarybų pirmininkus, rajonų valdytojus, pareigūnai susipažinę. Kad su daug kuo nesutinkama - jų bėda. Juk reikia, pagaliau, kaip nors kovoti su tais, kurie nevykdo Respublikos įstatymų - dabartinė politinė ir ekonominė situacija Lietuvoje susiskaldyti į atskiras grafystes ne-

leidžia. Tai liečia ir Rytų Lietuvą..." - sako S. Krišpinovičius.

Kiek kitaip Vyriausybės rūpiniams savivaldybėms ir visą miesto politiką vertina patys deputatai. Kalbuosi su Vilniaus miesto Tarybos deputatu, Mandatų ir etikos komisijos pirmininku M. Antanėliu:

"Dabartinė Vilniaus miesto Taryba - pirmąsį tikrai rinkta, ir deputatai tai labai vertina. Žinoma, daugumą sudaro Sąjūdžio remti žmonės, bet ir tai toli gražu nevienalytė masė. Šiaip ar taip, savivaldybė, municipalitetas, užima savo vietą demokratinėje visuomenėje. Todėl grubiai kišti į jos reikalus nederėtų. Sutinku - apsauginiai vožtuvai reikalingi, tačiau ne visai gražu, kai šito darbo imasi vykdomoji valdžia. Galima įspėti, siūlyti pakeisti vieną ar kitą nutarimą, bet kiekvienu atveju sprendžiamoji balsu teisė turėtų

Nukelta į 5 psl.

Tarp priešų ir bičiulių

Keistas miestas toji Maskva. Pilnas netikėtumų...

Maskvos kitoks - intensyvesnis - gyvenimo ritmas, nuotoliai ir apsiukimai. Metro, be abejonės, slegia, gatvėse, požeminiuose perėjimuose - nešvara ir netvarka. Bet šis tas keičiasi. Kas antrame perėjime - išmaldos prašantis elgeta, dėl penkrublių pietums smuiku griežiantis jaunuolis ar savo eiles beriantis poetas - sako, tai ženklai, kad ir ekonomikoje šis tas vyksta. Antra, miestas nebeslepia savo ydų ir skaudulių - tai irgi sveikimo simptomai.

Maskva brangsta. Metro ar autobusas kainuoja 15 kp, dviejų trijų kambarių butukas, nebūtinai pačiame centre, nuperkamas už porą milijonų... Tačiau tai smulkmena, palyginus su įvairove parduotuvėse. Turio omenyje komercines: kas žingsnis komerciniai skyriai - net viešajame tualete. Lenkijos kelias? Užtat prekių - kokių širdis geidžia, kainos ski-

riasi dvigubai ir daugiau, daug kas pigiau ir prieinamiau negu Lietuvoje. Nenuostabu, kad vienas kitas pradedantis Lietuvos verslininkas gyvena tik iš "ekskursijų" į Rusijos ir TSRS sostinę. Ir patys maskviečiai jaunuoliai, dar prieš penketą metų kiauras dienas gatvėse pilsę praeiviams sultis ar vandenį su sirupu, dabar šypsosi už privačių prekystalių, nuosavuose kioskuose. Vienuoliktą vakaro ramybę nustebino Arbatas - prieš metus kitus tokiu laiku jame virdavo gyvenimas. Užkalbinatas Arbato milicininkas man atsakė: "Jaunimas dirba, pinigus kala. Vaikštytėms laiko nebėra..." Kita vertus, štai Rusijos jaunųjų milijonierių klubo prezidentas G. Sterligovas spjaudosi: na ir kas, kad prezidentu tą ar kitą asmenį liaudis išrinko - tai esąs viso labo politinės karjeros darymas, verslininkams

nuo to nė kiek ne šilčiau. G. Sterligovas - jau ir mūsų firmų reklamose figūruojančios vienos stambiausių Rusijos biržų "Alisa" savininkas. Tačiau, anot jo, kontaktų su Lietuvos verslo atstovais nedaug: jie atvažiuoja, apsišniukštinėja, na dar persimeta žodeliu kitu apie būtinybę bendradarbiauti - tuo viskas ir baigiasi. Estai, esą, kas kita - pragmatiškesni, veiklesni, atsikratę bet kokios ideologijos.

Maskvoje - laikraščių įvairovė: nuo "Pravdos" ir "Pamiat" leidinių iki "Nezavisimaja gazeta" ir amerikiečiams skirtos, amerikiečių redaktorių redaguojamo angliško "Kommersant" varianto, operatyviai skelbiančio ir kritikuojančio slapčiausių tarybinės vadovybės dokumentus, bet iki šiolei vis dar spausdinamo "Krasnaja zvezda" spaustuveje... -

Nukelta į 3 psl.